

DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

13. juli 2006 *

I sag C-539/03,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til protokollen af 3. juni 1971 vedrørende Domstolens fortolkning af konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, indgivet af Hoge Raad der Nederlanden (Nederlandene) ved afgørelse af 19. december 2003, indgået til Domstolen den 22. december 2003, i sagen:

Roche Nederland BV m.fl.

mod

Frederick Primus,

Milton Goldenberg,

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, P. Jann (refererende dommer), og dommerne K. Schiemann, K. Lenaerts, E. Juhász og M. Ilešič,

* Processprog: nederlandsk.

generaladvokat: P. Léger
justitssekretær: ekspeditionssekretær M. Ferreira,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 27. januar 2005,

efter at der er afgivet indlæg af:

- Roche Nederland BV m.fl. ved advokaten P.A.M. Hendrick, O. Brouwer, B.J. Berghuis og K. Schillemans

- Frederick Primus og Milton Goldenberg ved advocaat W. Hoyng

- den nederlandske regering ved H.G. Sevenster og J.G.M. van Bakel, som befuldmægtigede

- den franske regering ved G. de Bergues og A. Bodard-Hermant, som befuldmægtigede

- Det Forenede Kongeriges regering ved E. O'Neill, som befuldmægtiget, bistået af barrister M. Tappin

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved A.-M. Rouchaud-Joët og R. Troosters, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 8. december 2005,

afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 6, nr. 1, i konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager (EFT 1978 L 304, s. 17), som ændret ved konventionen af 9. oktober 1978 om Kongeriget Danmarks, Irlands og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse (EFT L 304, s. 1, og — den ændrede tekst — s. 77), ved konventionen af 25. oktober 1982 om Den Helleniske Republiks tiltrædelse (EFT L 388, s. 1), ved konventionen af 26. maj 1989 om Kongeriget Spaniens og Den Portugisiske Republiks tiltrædelse (EFT L 285, s. 1) og ved konventionen af 29. november 1996 om Republikken Østrigs, Republikken Finlands og Kongeriget Sveriges tiltrædelse (EFT 1997 C 15, s. 1, herefter »Bruxelles-konventionen«).
- 2 Anmodningen er indgivet i forbindelse med en sag mellem på den ene side Roche Nederland BV og otte andre selskaber i Roche-koncernen og på den anden side Frederick Primus og Milton Goldenberg vedrørende en af de sidstnævnte hævdede krænkelse af deres rettigheder i henhold til et europæisk patent, som de er indehavere af.

Retsforskrifter

Bruxelles-konventionen

- 3 Bruxelles-konventionens artikel 2, stk. 1, der er indeholdt i afsnit II, som indeholder bestemmelserne om kompetence, afdeling 1, med overskriften »Almindelige bestemmelser«, bestemmer:

»Med forbehold af bestemmelserne i denne konvention skal personer, der har bopæl på en kontraherende stats område, uanset deres nationalitet, sagsøges ved retterne i denne stat.«

- 4 Samme konventions artikel 3, stk. 1, har følgende ordlyd:

»Personer, der har bopæl på en kontraherende stats område, kan kun sagsøges ved retterne i en anden kontraherende stat i medfør af de regler, der er fastsat i afdeling 2 til 6 i dette afsnit.«

- 5 Bruxelles-konventionens artikel 6, der er indeholdt i konventionens afsnit II, afdeling 2, med overskriften »Specielle kompetenceregler«, er affattet således:

»En person, der har bopæl på en kontraherende stats område, kan endvidere sagsøges:

- 1) såfremt der er flere sagsøgte, ved retten i den retskreds, hvor en af de sagsøgte har bopæl

[...]«

- 6 Bruxelles-konventionens artikel 16, som udgør afdeling 5 i konventionens afsnit II, bestemmer:

»Enekompetence, uden hensyn til bopæl, [har]:

[...]

- 4) i sager om registrering eller gyldighed af patenter, varemærker, mønstre og modeller samt andre lignende rettigheder, der medfører deponering eller registrering, retterne i den kontraherende stat, på hvis område der er ansøgt om deponering eller registrering, eller hvor deponering eller registrering er foretaget eller ifølge bestemmelserne i en international konvention anses for at være foretaget

[...]«

- 7 Artikel Vd i protokollen til Bruxelles-konventionen, som i henhold til konventionens artikel 65 udgør en integrerende del af konventionen, bestemmer:

»Med forbehold af den kompetence, der i henhold til konventionen om meddelelse af europæiske patenter, undertegnet i München den 5. oktober 1973, er tillagt Den Europæiske Patentmyndighed, har retterne i hver kontraherende stat, uanset bopæl, enekompetence for så vidt angår registreringen og gyldigheden af et europæisk patent, der er meddelt for denne stat, og som ikke er et fællesskabspatent i henhold

til artikel 86 i konventionen om det europæiske patent for fællesmarkedet, undertegnet i Luxembourg den 15. december 1975.«

- 8 Bruxelles-konventionens artikel 22, der er indeholdt i konventionens afsnit II, afdeling 8, med overskriften »Litispændens og indbyrdes sammenhængende krav«, bestemmer, at såfremt krav, som er indbyrdes sammenhængende, fremsættes for retter i forskellige kontraherende stater, og sagerne verserer for disse retter i første instans, kan enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, udsætte afgørelsen eller på visse betingelser erklære sig inkompetent. Stk. 3 i denne bestemmelse har følgende ordlyd:

»Ved indbyrdes sammenhængende krav forstås i denne artikel krav, der er så snævert forbundne, at det er ønskeligt at behandle og påkende dem samtidigt for at undgå uforenelige afgørelser i tilfælde af, at kravene blev påkendt hver for sig.«

- 9 I henhold til Bruxelles-konventionens artikel 27, stk. 3, der er indeholdt i afsnit III, som indeholder reglerne om anerkendelse og fuldbyrdelse, afdeling 1, med overskriften »Anerkendelse«, kan en retsafgørelse ikke anerkendes, såfremt »afgørelsen er uforenelig med en afgørelse mellem de samme parter truffet i den stat, som begæringen rettes til«.

München-konventionen

- 10 Konventionen om meddelelse af europæiske patenter, der blev undertegnet i München den 5. oktober 1973, indfører, som det er anført i dens artikel 1, et »fælles retssystem for de kontraherende stater for meddelelse af patent på opfindelser«.

- 11 Ud over disse fælles regler for meddelelse af patent forbliver et europæisk patent reguleret af de nationale bestemmelser i hver af de kontraherende stater, for hvilke det er blevet meddelt. München-konventionens artikel 2, stk. 2, bestemmer i denne henseende:

»Det europæiske patent har i hver kontraherende stat, for hvilken det er meddelt, den samme virkning og er underkastet de samme bestemmelser som et i den pågældende stat meddelt nationalt patent [...]«

- 12 Med hensyn til de rettigheder, som et europæisk patent giver dets indehaver, bestemmer München-konventionens artikel 64, stk. 1 og 3:

»1. Et europæisk patent giver [...] fra dagen for meddelelsen om dets udstedelse, i enhver kontraherende stat, for hvilken det er udstedt, indehaveren de samme rettigheder, som et i den pågældende stat udstedt nationalt patent ville give.

[...]

3. Krænkelser af et europæisk patent behandles i henhold til national lovgivning.«

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

- 13 Frederick Primus og Milton Goldenberg, som er bosiddende i Amerikas Forenede Stater, er indehavere af europæisk patent nr. 131 627.

- 14 Den 24. marts 1997 anlagde de sag for Rechtbank te 's-Gravenhage mod selskabet Roche Nederland BV, der har hjemsted i Nederlandene, samt otte andre selskaber i Roche-koncernen med hjemsted i henholdsvis Amerikas Forenede Stater, Belgien, Tyskland, Frankrig, Det Forenede Kongerige, Schweiz, Østrig og Sverige (herefter »Roche m.fl.«). Sagsøgerne gjorde gældende, at disse selskaber begik den samme krænkelse af sagsøgernes rettigheder i henhold til det patent, som de er indehavere af. Den hævdede krænkelse bestod i markedsføring af immuno-assay kits i de lande, hvor de sagsøgte selskaber har hjemsted.
- 15 De selskaber i Roche-koncernen, som ikke har hjemsted i Nederlandene, har gjort gældende, at den nederlandske ret savner kompetence. Vedrørende realiteten har de bestridt, at der foreligger en patentkrænkelse, og de har bestridt gyldigheden af det omhandlede patent.
- 16 Ved dom af 1. oktober 1997 erklærede Rechtbank te 's-Gravenhage sig kompetent til at pådømme sagen og frifandt de sagsøgte selskaber. Efter appel ændrede Gerechtshof te 's-Gravenhage ved dom af 27. juni 2002 denne afgørelse og nedlagde bl.a. forbud over for Roche m.fl. mod at krænke de rettigheder, der er knyttet til det omhandlede patent, i alle de lande, som er designeret i patentet.
- 17 Der blev iværksat kassationsappel for Hoge Raad, og denne ret har besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »1) Består der mellem søgsmål i forbindelse med en patentkrænkelse, som en indehaver af et europæisk patent har anlagt mod på den ene side en sagsøgt, der har hjemsted i den stat, hvor den ret, ved hvilken der er anlagt sag, er beliggende, og mod på den anden side flere forskellige sagsøgte, som har hjemsted i andre kontraherende stater end den stat, hvor den ret, ved hvilken der er anlagt sag, er beliggende, og som patenthaveren hævder gør sig skyldige i krænkelse af patentet i en eller flere andre kontraherende stater, en sammenhæng som den, der kræves for, at Bruxelles-konventionens artikel 6, nr. 1, finder anvendelse?

2) Såfremt det første spørgsmål ikke, eller ikke uden videre, besvares bekræftende, under hvilke omstændigheder foreligger der da en sådan sammenhæng, og har det i den forbindelse f.eks. betydning

— om de sagsøgte hører til samme koncern?

— eller om der for de sagsøgte er tale om en fælles optræden, som en fælles forretningspolitik danner grundlag for, og — i bekræftende fald — om det sted, hvorfra den fælles forretningspolitik udgår, har betydning?

— om de hævdede krænkelseshandlinger fra de sagsøgtes side er de samme eller næsten de samme?«

Om de præjudicielle spørgsmål

- 18 Med spørgsmålene, som skal behandles samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om Bruxelles-konventionens artikel 6, nr. 1, skal fortolkes således, at den finder anvendelse i sager om krænkelse af et europæisk patent, hvorunder en række selskaber, som har hjemsted i forskellige kontraherende stater, er sagsøgt på grund af forhold, der påstås at være begået i en eller flere af disse stater, og særligt i den situation, hvor disse selskaber, der tilhører samme koncern, hævdes at have udvist den samme eller en lignende adfærd i overensstemmelse med en fælles forretningspolitik, som angiveligt er udformet af et enkelt af disse selskaber.

- 19 Som en undtagelse til hovedreglen i Bruxelles-konventionens artikel 2, hvorefter personer, der har bopæl på en kontraherende stats område, skal sagsøges ved retterne i denne stat, kan en person, der har bopæl på en kontraherende stats område, såfremt der er flere sagsøgte, i henhold til artikel 6, nr. 1, i samme konvention sagsøges ved retten i en anden kontraherende stat, hvor en af de sagsøgte har bopæl.
- 20 I dom af 27. september 1988, Kalfelis (sag 189/87, Sml. s. 5565, præmis 12), fastslog Domstolen, at der, for at Bruxelles-konventionens artikel 6, nr. 1, kan finde anvendelse, skal foreligge en sådan indbyrdes sammenhæng mellem de forskellige krav, som en og samme sagsøger gør gældende mod forskellige sagsøgte, at det er ønskeligt at behandle og påkende dem samtidig for at undgå, at der træffes uforenelige afgørelser i tilfælde af, at sagerne påkendes hver for sig.
- 21 Kravet om indbyrdes sammenhæng fremgår ikke af ordlyden af Bruxelles-konventionens artikel 6, nr. 1. Domstolen har udledt dette krav af bestemmelsen for at undgå, at undtagelsen heri fra princippet om, at retterne i den stat, hvor sagsøgte har bopæl, har kompetencen, skal rejse tvivl om selve princippet (Kalfelisdommen, præmis 8). Dette krav er efterfølgende blevet bekræftet ved dom af 27. oktober 1998, Réunion européenne m.fl. (sag C-51/97, Sml. I, s. 6511, præmis 48), og er blevet udtrykkeligt regelfæstet ved affattelsen af artikel 6, nr. 1, i Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EFT 2001 L 12, s. 1), som har afløst Bruxelles-konventionen.
- 22 Den formulering, som Domstolen anvendte i Kalfelisdommen, gentager formuleringen i Bruxelles-konventionens artikel 22, hvorefter der ved indbyrdes sammenhængende krav forstås krav, der er så snævert forbundne, at det er ønskeligt at behandle og påkende dem samtidigt for at undgå uforenelige afgørelser i tilfælde af, at kravene blev påkendt hver for sig. Denne artikel er i dom af 6. december 1994,

Tatry (sag C-406/92, Sml. I, s. 5439, præmis 58), blevet fortolket således, at det er tilstrækkeligt til, at der foreligger indbyrdes sammenhængende krav, at særskilt behandling og påkendelse af kravene indebærer risiko for indbyrdes modstridende retsafgørelser, uden at det kræves, at der er risiko for retsvirkninger, der gensidigt udelukker hinanden.

- 23 Den rækkevidde, som udtrykket »uforenelige« blev tillagt ved Tatry-dommen i relation til Bruxelles-konventionens artikel 22, er således større end den rækkevidde, som det samme udtryk blev tillagt ved dom af 4. februar 1998, Hoffmann (sag 145/86, Sml. s. 645, præmis 22), i relation til Bruxelles-konventionens artikel 27, nr. 3, hvorefter en retsafgørelse ikke kan anerkendes, såfremt afgørelsen er uforenelig med en afgørelse mellem de samme parter truffet i den stat, som begæringen rettes til. I Hoffmann-dommen havde Domstolen nemlig fastslået, at for at afgøre, om to retsafgørelser er uforenelige i den sidstnævnte bestemmelses forstand, skal det undersøges, om retsafgørelserne har retsvirkninger, som gensidigt udelukker hinanden.
- 24 Frederick Primus og Milton Goldenberg samt den nederlandske regering har gjort gældende, at den vide fortolkning af adjektivet »uforenelige« i Tatry-dommen i relation til Bruxelles-konventionens artikel 22, i betydningen indbyrdes modstridende, også skal finde anvendelse i relation til konventionens artikel 6, nr. 1. Roche m.fl. og Det Forenede Kongeriges regering, hvis argumentation generaladvokaten tiltrådte i punkt 79 ff. i forslaget til afgørelse, har derimod gjort gældende, at fortolkningen ikke kan overføres, henset til forskellene i formålet med og placeringen af de to omhandlede bestemmelser i Bruxelles-konventionens systematik, og at en snævrere fortolkning bør foretrækkes.
- 25 Det forekommer imidlertid ikke at være nødvendigt at tage stilling til dette spørgsmål inden for rammerne af nærværende sag. Det er nemlig tilstrækkeligt at fastslå, at der, selv hvis det lægges til grund, at udtrykket »uforenelige« retsafgørelser med henblik på anvendelsen af Bruxelles-konventionens artikel 6, nr. 1, skal forstås i vid forstand som indbyrdes modstridende retsafgørelser, ikke er nogen risiko for, at der vil blive truffet sådanne retsafgørelser i sager om krænkelse af et europæisk

patent, som er anlagt i forskellige kontraherende stater, og hvorunder en række selskaber, som har hjemsted i disse stater, er sagsøgt på grund af forhold, der angiveligt er begået i disse stater.

- 26 Som anført af generaladvokaten i punkt 113 i forslaget til afgørelse, er det ikke tilstrækkeligt til, at afgørelser kan opfattes som indbyrdes modstridende, at der forekommer en divergens i løsningen af tvisten. En sådan divergens skal ydermere foreligge i forhold til samme retlige og faktiske situation.
- 27 I den situation, som den forelæggende ret refererer til i det første præjudicielle spørgsmål, nemlig hvor der er tale om søgsmål om krænkelse af et europæisk patent, hvorunder en række selskaber, som har hjemsted i forskellige kontraherende stater, er sagsøgt på grund af forhold, der angiveligt er begået i en eller flere af disse stater, kan det imidlertid ikke sluttes, at der foreligger den samme faktiske situation, eftersom der er tale om forskellige sagsøgte, og de krænkelses, som de angiveligt har begået, og som har fundet sted i forskellige kontraherende stater, ikke er de samme.
- 28 Eventuelle divergenser mellem de retsafgørelser, som vil blive truffet af de pågældende retsinstanser, foreligger ikke i forhold til samme retlige situation.
- 29 Selv om München-konventionen fastsætter fælles regler for meddelelse af et europæisk patent, fremgår det desuden klart af samme konventions artikel 2, stk. 2, og artikel 64, stk. 1, at et sådant patent forbliver reguleret af de nationale bestemmelser i hver af de kontraherende stater, for hvilke det er blevet meddelt.

- 30 Det fremgår nærmere af München-konventionens artikel 64, stk. 3, at krænkelse af et europæisk patent skal behandles i henhold til gældende national lovgivning på området i hver kontraherende stat, for hvilken det er meddelt.
- 31 Heraf følger, at såfremt flere retsinstanser i forskellige kontraherende stater forelægges sager om krænkelse af et europæisk patent, som er meddelt for hver af disse stater, og som er anlagt mod sagsøgte med hjemsted for disse stater på grund af forhold, der angiveligt er begået i disse stater, vil eventuelle divergenser mellem de retsafgørelser, der træffes af de pågældende retsinstanser, ikke foreligge i forhold til den samme retlige situation.
- 32 Eventuelle indbyrdes divergerende retsafgørelser kan derfor ikke betegnes som indbyrdes modstridende.
- 33 På denne baggrund må det konstateres, at selv hvis den videste fortolkning af udtrykket »uforenelige«, i betydningen indbyrdes modstridende, lægges til grund som kriterium for, om der foreligger en sådan indbyrdes sammenhæng, som kræves, for at Bruxelles-konventionens artikel 6, nr. 1, kan finde anvendelse, vil der ikke kunne fastslås en sådan sammenhæng mellem flere søgsmål om krænkelse af det samme europæiske patent, hvor det enkelte søgsmål er rettet mod et selskab med hjemsted i en anden kontraherende stat på grund af forhold, som angiveligt er begået på denne stats område.
- 34 Denne konklusion ændres end ikke i den situation, som den forelæggende ret refererer til i det andet præjudicielle spørgsmål, nemlig hvor selskaber, der tilhører samme koncern, angiveligt har udvist den samme eller en lignende adfærd i overensstemmelse med en fælles forretningspolitik, som antages at være udformet af et enkelt af disse selskaber, således at der skulle være tale om samme faktiske situation.

- 35 Der ville nemlig desuagtet ikke være tale om samme retlige situation (jf. denne doms præmis 29 og 30 ovenfor), og der ville dermed ikke, selv i et sådant tilfælde, foreligge en risiko for indbyrdes modstridende retsafgørelser.
- 36 Desuden må det konstateres, at selv om procesøkonomiske hensyn umiddelbart kunne synes at tale for, at sådanne krav samles ved en enkelt retsinstans, vil fordelene for retsplejen ved at samle kravene dels være begrænsede, dels være kilde til nye risici.
- 37 Såfremt kompetencen blev fastlagt alene på grundlag af de faktiske kriterier, som den forelæggende ret har angivet, ville det medføre, at en række retsinstanser ville kunne få tillagt kompetence, hvilket kunne påvirke forudsigeligheden af de kompetence-regler, der er fastsat i konventionen, og som følge heraf krænke retssikkerheds-princippet, der ligger til grund for denne (jf. dom af 19.2.2002, sag C-256/00, Besix, Sml. I, s. 1699, præmis 24-26, af 1.3.2005, sag C-281/02, Owusu, Sml. I, s. 1383, præmis 41, og dom af dags dato, sag C-4/03, GAT, trykt dette hæfte, s. 6509, præmis 28).
- 38 Denne krænkelse er så meget desto mere væsentlig, som anvendelsen af de pågældende kriterier ville give sagsøgeren en lang række valgmuligheder og dermed opmuntre til »forum shopping«, hvilket konventionen har til formål at undgå, og som Domstolen med Kalfelis-dommen netop tilsigtede at forhindre (jf. Kalfelis-dommen, præmis 9).

- 39 Det bemærkes, at efterprøvelsen af, om de pågældende kriterier er opfyldt, hvilket sagsøgeren har bevisbyrden for, vil gøre det nødvendigt for den ret, ved hvilken sagen er anlagt, at påkende sagens realitet, før den kan afgøre, om den er kompetent. Denne forudgående undersøgelse vil kunne være en kilde til yderligere omkostninger og forlængelse af sagsbehandlingen i tilfælde, hvor retten, idet den ikke kan fastslå, at der er tale om samme faktiske situation og dermed en tilstrækkelig indbyrdes sammenhæng mellem søgsmålene, herefter må erklære sig inkompetent, og hvor der må anlægges sag på ny for en ret i en anden stat.
- 40 Endelig bemærkes, at hvis det forudsættes, at den ret, ved hvilken sagsøgeren har anlagt sagen, kan erklære sig kompetent på grundlag af de af den forelæggende ret anførte kriterier, vil den omstændighed, at krænkelssagerne samles ved denne ret, ikke kunne forhindre en i det mindste delvis opsplitning af patentsagen, såfremt spørgsmålet om patentets gyldighed under sagen rejses i form af en indsigelse, hvilket i praksis er hyppigt forekommende, og som det er tilfældet i hovedsagen. Dette spørgsmål henhører nemlig, uanset om det rejses ved, at der nedlægges påstand herom, eller i form af en indsigelse, under den enekompetence i henhold til Bruxelles-konventionens artikel 16, nr. 4, der tilkommer retterne i den kontraherende stat, på hvis område deponering eller registrering er foretaget eller anses for at være foretaget (GAT-dommen, præmis 31). Denne enekompetence for retterne i den stat, for hvilken patentet er meddelt, er for så vidt angår det europæiske patent blevet bekræftet i artikel Vd i protokollen til Bruxelles-konventionen.
- 41 På ovenstående baggrund skal de forelagte spørgsmål besvares med, at Bruxelles-konventionens artikel 6, nr. 1, skal fortolkes således, at den ikke finder anvendelse i en tvist om krænkelse af et europæisk patent, hvorunder en række selskaber, som har hjemsted i forskellige kontraherende stater, er sagsøgt på grund af forhold, der påstås at være begået i en eller flere af disse stater, heller ikke i den situation, hvor disse selskaber, der tilhører samme koncern, hævdes at have udvist den samme eller en lignende adfærd i overensstemmelse med en fælles forretningspolitik, som angiveligt er udformet af et enkelt af disse selskaber.

Sagens omkostninger

- 42 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Første Afdeling) for ret:

Artikel 6, nr. 1, i konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, som senest ændret ved konventionen af 29. november 1996 om Republikken Østrigs, Republikken Finlands og Kongeriget Sveriges tiltrædelse, skal fortolkes således, at den ikke finder anvendelse i en tvist om krænkelse af et europæisk patent, hvorunder en række selskaber, som har hjemsted i forskellige kontraherende stater, er sagsøgt på grund af forhold, der påstås at være begået i en eller flere af disse stater, heller ikke i den situation, hvor disse selskaber, der tilhører samme koncern, hævdes at have udvist den samme eller en lignende adfærd i overensstemmelse med en fælles forretningspolitik, som angiveligt er udformet af et enkelt af disse selskaber.

Underskrifter